

Тема:

Проблема краси й моралі в романі «Портрет Доріана Ґрея». Система образів. Символіка роману

Оскар Уайльд був парадоксальною людиною, тож не дивно, що він створив роман парадоксів. Провідною у творі є тема прекрасного, мистецтва, що реалізується в багатьох аспектах: співвідношення форми та змісту, вічність та швидкоплинність прекрасного, взаємини митця та його творіння, етичне ставлення до мистецтва. Парадоксальним є той факт, що особистість автора, його концепція, ставлення до прекрасного ніби роздвоюються, а точніше — розкриваються в образах Доріана Ґрея, лорда Генрі, Безіла Голворда. Кожен із образів стає повною реалізацією основної ідеї.

Символіка роману «Портрет Доріана Ґрея»

Уся символіка роману так чи інакше пов'язана з мистецтвом: портрет, книга Гюїсманса «Навпаки», різні речі, які колекціонує Доріан.

Зав'язка роману починається з розмови Доріана Ґрея з лордом Генрі, що змушує юнака замислитися про швидкоплинність краси, і згодом, дивлячись на свій портрет, герой виголошує: «Якби портрет змінювався, а я міг завжди залишатися таким, як зараз!».

Портрет — символ мистецтва, символ його переваги над життям, де все швидкоплинне.

У занедбаному кутку зберігається колись написаний Безілом портрет Доріана Ґрея; тоді як герой зберігає свою красу, на портреті відбиваються страшні наслідки його негідного життя.

У фіналі роману Доріан кидається на портрет із ножем і починає його шматувати: «З портрета дивилася його душа і закликала його до відповіді».

Думку про те, що життя може бути згубним для мистецтва, ілюструє доля Сібел Вейн. Вона чудово грала, творила на сцені, поки не покохала всім серцем Доріана. Реальні почуття виявилися сильнішими за образи, створені мистецтвом.

Доріан збирає «речі-символи»: коштовності, антикваріат, вбирається у модний одяг. У такий спосіб він дивиться на світ крізь мистецтво. Не вірячи в Бога, Доріан навіть збирає релігійний одяг — тільки тому, що він становить для нього мистецький інтерес.

Таким побачив портрет Доріана Ґрея знаменитий, американський сюрреаліст А. Олбрайт. 1943

1. Яку роль, на думку автора, відіграє мистецтво в житті?
2. Схарактеризуйте погляди лорда Генрі на життя, мистецтво, суспільство.
3. Що несе суспільству програма «нового гедонізму»?
4. Поясніть сутність основних ідей, провісником яких є лорд Генрі. Який вплив вони справили на Доріана Ґрея?
5. Лорд Генрі висловлює свої думки про жінок: «Жінка може зробити чоловіка праведником тільки в один спосіб — довірившись йому настільки, що він утратить будь-який інтерес до життя. ...Одверта жорстокість жінкам до вподоби більше за будь-що інше — їхні ж інстинкти напрочуд примітивні! Ми їх емансипували, та вони однаково лишаються рабнями, які шукають собі панів. Вони люблять, коли ними попихають...». Чи погоджуєтесь ви з такою оцінкою жінок?
6. Яку роль у житті Доріана зіграв Безіл Голворд?
7. Яке місце в житті Безіла належить красі, мистецтву?
8. Розкажіть про етичний та естетичний вибір кожного з головних героїв.
9. Як сюжет та система образів роману допомагають донести до читача основні біблійні істини?
10. Визначте символіку образів твору.
11. Як ви вважаєте, що символізує портрет Доріана Ґрея?
12. Чи можуть бути символами інші образи роману? Коли так, то якими?

Проаналізуйте!

1. Як ви вважаєте, хто винен у змарнованому житті Доріана — художник, лорд Генрі чи Доріан? Обґрунтуйте свою думку.
2. Дослідіть історію кохання Доріана й Сібіл Вейн. У чому полягає специфіка його зображення?
3. Які думки автора висловлює (чи підтверджує) Сібіл Вейн?

Складіть!

Асоціативне гроно на тему «Портрет як символ... (чого саме?)».

Ґронування — асоціативний кущ, «бенгальський вогник».

Алгоритм складання ґронування

1. Напишіть центральне слово або фразу посередині аркуша.
2. Записуйте з обраної теми слова та фрази, які спадають на думку.
3. Пишіть ідеї, поки всі не будуть вичерпані або ж доки дозволяє час.
4. Коли всі ідеї записані, установіть зв'язки між поняттями, де це можливо.